

Kéziratok, a melyek nem  
adnak vissza ide kü-  
londők: „MURAVIDÉK“  
szerkesztősége Murska  
Sobota, Alexandrova c.  
: : : 202. szám. : : :  
Postatakarék  
számla száma 12980.  
Laptulajdonos:  
KÜHÁR ISTVÁN.

# MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden va-  
sárnap. Előfizetési ára  
negyedévre belföldön 15  
dinár, külföldre 18 Din.  
Amerikába 20 Din. Hír-  
detési ár □ cm.-ként:  
szövegkőzt és nyílttér  
1-50 dinár, rendes 1.-  
Din., apróhirdetés 0-70  
Din. és az illeték. Több-  
szórínél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929 január 6.

1. Szám.

## Beograd és Zagreb.

Mindakét városnak új élete  
ezelőtt tíz évvel kezdődött. Beo-  
grádról majdnem elmondhatni  
hogy még a régi város romjain  
éledt fel s indult el nagy lendü-  
lettel, hogy már szép, díszes for-  
máját felvegye.

Zagreb ezelőtt tíz évvel, de-  
cember ötödikén vérontást látott.  
Az orosz frontról visszatért kato-  
nák fellázadtak, az egyik zágrebi  
laktanyából felfegyverkeztek s az  
akkori nemzeti tanács biztonsági  
elnöke tengerész katonákat vo-  
nultatott fel ellenük s a Jelascics  
téren három óra hosszat folyt a  
harc. Akkor tizenheten haltak meg!

Beograd és Zagreb azután  
egy fényes gondolatral összekap-  
csolta sorsukat, hogy az egyesült  
erővel leépítsék egy nagy állam  
megingathatatlan alapjait, hogy  
abban minden testvérnép bol-  
dog legyen. Nagy sikert vártak,  
fényes reményekkel voltak telve;  
de a remények nem teljesed-  
tek, a siker elmaradt!

Azóta tíz esztendő telt el!

Ezt a tíz éves évfordulót  
Beogradban fényes ünnepségek-  
kel tették emlékeztetessé; Zagreb-  
ben pedig gyászoltak s az utcán  
ismét vér folyt!

A lefolyt tíz esztendő alatt  
sok minden történt, sok oly ese-  
mény játszódott le, amelyek épen  
e ég alkalmasak lettek arra, hogy  
előidézzék azt a nagy feszültsé-  
get, amely ma Beograd és Zá-  
reb között főnáll s amely ma  
annyi visszahatással van a két  
nemzetnek a szerbnek és a hor-  
vát nemzetnek életére.

Micsoda eltávolodás! S most  
a politikusok nem találnak semmi  
módot, hogy a helyzetnek kedvező,  
hasznos fordulatot adjanak!

Telik-mulik az idő s a két  
ellentétes álláspont között, ame-  
lyek egyrészt Beogradban, —  
másrészt Zagrebben élesítik a  
helyzetet, nem hogy közeledés,  
hanem nagy foku eltávolodás  
mutakozik. A zágrebi politika  
már a legszélsőségesebb állás-  
pontra helyezkedett Beograddal  
szemben. Zagrebben elhangzott  
nyilatkozatok szerint a tüntetések  
fedezve vannak, mert a zágrebi  
pártvezérek a tüntetőkkel együtt  
éreznek. A horvát parasztpárt pe-

## Politikai hírek.

**Németország.** Stresemann  
német külügyminiszter újév alkal-  
mából beszélgetett a Baltimore  
Sun munkatársával a rajnai terü-  
let kiürítéséről. Szerinte a verze-  
lyeszi szerződés jól megalapozott  
jogigényt nyújt a kiürítés követé-  
lésére, mert a szerződés 431.  
pontja szerint a megszálló csa-  
patokat azonnal vissza kell vonni  
a rajnai területről, ha Németor-  
szág a tizenöt évre megszabott  
megszállási határidő előtt eleget  
tesz lefegyverzési kötelezettségé-  
nek. Ez megtörtént. Az angol  
részről elhangzott állítás, hogy a  
kiürítés csak akkor történhetik,  
ha a reparációs adósság mind  
kifizetett, ellentétben áll a 431.  
pont szövegével, amely azt mon-  
ja, hogy kiürítendő, ha Németor-  
szág az adósságok törlesztését  
teljesíti, nem azt ha teljesítette.  
Ezt bizonyítja ama körülmény,  
hogy lehetetlenségre, hogy Né-  
metországnak módjában lesz 1935.  
előtt megfizetni a reparációkat,  
senki sem gondolhatott, annál is  
inkább, mert a szerződés harminc  
éves határidőből indult ki. Né-  
metország jóakarátának bizony-  
ságát adta, kielégítő garanciát  
nyújtott s nem hiszi, hogy ezek  
után a világháború utolsó kato-  
nai csökevényét véglegesen ki ne  
küszöböljék.

**India.** A mohamedánok és  
a hinduk között apróbb civako-  
dások vannak, mégis a Kalkuttá-  
ban megtartott indiai nemzeti  
kongresszuson Nehru elnök azt

mondta: „India teljes független-  
ségét követeli az angoloktól. Ha  
Anglia ennek ellentáll, akkor ki  
ki fogják karddal és korbáccsal  
harcolni függetlenségüket.“

**Franciaország.** A Poinca-  
ré kormányt a Gazette du Franc  
botránya miatt a képviselők fizetés  
javítása alkalmából, meg akarták  
buktatni a reakciós pártok, de Dou-  
mergue köztársasági elnök ellen-  
állást foglalt el. Az emberi Jogok  
Ligája akciót kezdett a fasizmus  
veszedelmének elhárítására nyílt  
felhívással, hogy a parlament és  
a kormány vessen gátot a köz-  
társaság ellenes hajszának.

**Románia.** A belügyminisz-  
ter Vajda Vojvoda Sándor egy  
értekezleten azt mondta, hogy „a  
magyar párt nem képviseli a ma-  
gyarságot és azzal hibáztak, hogy  
nem működtek együtt a nemzeti  
paraszt párttal. Még nem szen-  
vedtek eleget, büntetést érdemel-  
nek. Erre a magyar párt megfe-  
lelt: „A belügyminiszter olyan  
kijelentést engedett meg magá-  
nak, hogy a románia magyarság  
az elmúlt évek alatt nem szen-  
vedett eleget. Megdöbbenéssel  
állunk meg egy felelős kormány  
férfiu súlyos kijelentése előtt,  
amely nem jelent kevesebbet,  
minthogy a belügyminiszteri szé-  
ke a boszuállás politikája szán-  
dekozik beülni“. Vajda Vojvoda  
kijelentette, hogy nyilatkozatát  
félremagyarázták és nem volt cél-  
ja a magyar pártot megbántani. Sőt  
a legnagyobb harmoniát és békés

dig kinyilatkoztatta, hogy Racics  
Punisának a parlamenti lövöldöző  
bűnyüének tárgyalásán Zagreb-  
ből senki érdekelt fél megjelenni  
nem fog. Ez a nyilatkozat rossz  
hatást idézett elő Beogradban, és  
ismét csak a további eltávolodást  
jelzi, Beogradot pedig arra kény-  
szeríti, hogy eddigi türelmes vá-  
rakozi politikáján változtasson.

A zágrebi eseményeket a  
a beográdi kormány már most  
ugy kezeli, mint amelyek alkal-  
masak arra, hogy magát az álla-  
mot veszélyeztessék s azért kény-  
telen ezekkel szemben a megfe-  
lelő védelemről gondoskodni. A  
kormány cselekedetei gyorsan kö-  
vetik egymást. A zágrebi főispán  
helyére katonatisztet tettek, a

csendőrséget Zagrebben megerő-  
sítik, a horvát paraszt demokrata  
koalíció gyűléseit betiltják! Ez  
Beograd válasza Zagrebnek!

Igy áll szemben egymással a  
két testvér, kik ezelőtt tíz évvel  
ismerkedtek meg egymással! Már  
most egyik sem bizik a másik-  
ban, nem szeretik már egymást  
s a békejobb nyújtása helyett  
mindegyik jobbnak véli, hogy  
erőszakkal menjen a másik ellen!  
Nagy kár, hogy a keserves na-  
pokban senki sem lát tisztán s  
ha minden baj nem is lenne  
épinséggel elkerülhető, de sok  
nyomorúságnak lehet elejét venni!

Igy szokott elkövetkezni a  
sötét jövőndő!! Pr. M.

együttműködést kíván a magyar  
párttal. Alkalmat fog keresni, hogy  
hivatalos nyilatkozatban is kifejt-  
se eme álláspontját.

**Amerika.** A szenatus a Kel-  
log-féle háború ellenes paktum-  
mal és az amerikai hadiflotta fej-  
lesztésével foglalkozik. Az előbbi  
tetszik, ellenben az utóbbinak  
szemben fognak szállni.

**Kína és Szovjetország.**  
Egy orosz hajót a kínai hatósá-  
gok jogtalanul megállítottak és  
átkutattak. Karbinban kínai ren-  
dőrök megszállták a vasutársas-  
ság központját, amelynek vegyes  
kínai és orosz igazgatósága van.  
Az orosz állomásfőnököt meg-  
fosztották állásától. Ezen bajok  
oka mélyebb, eddig ismeretlen  
politikai sakkhúzás eredménye. A  
szovjet kormány erőlyesen tiltá-  
kozott a jogsérelem miatt.

## Ez a drága föld az ..

Tavasziuláskor, lombos erdők alján,  
Busan tündököm a fénylő nap sugarán.  
A lében repülő, zengő kis madárkén'  
Szállnak gondolatim a természet egén.  
Árván, elhagyottan gondolok a multra,  
Beteg az én lelkem, nincs neki nyu-  
galma.

Akár merre megyek, akár merre nézek,  
Ezt a rögöt áldom, amelyen most élek.  
Ehhez tapad minden, honi szülőtt karja  
A mult idők fénye, szállingózik rajta.  
A domboldalakat fenyvesek borítják,  
Mily édes zengésük, ha szellőcskék  
járják.

Ez a drága föld az, amelyen születtem,  
Forró szeretetet táplálok szívemben.  
A szülő földemet nem hagynám sem-  
miért,  
Édes reménységem — gyémántért,  
aranyért.  
Mindig visszavágynék, ezen dombos  
tájrán,  
Szívem elhervadna szörnyű fájdalomba!

Ha őszülő fejem nyugalmaát óhajlja  
Vágyam, hogy ezt néki e drága föld adja  
Hogyha éltem napja meg léssen szám-  
lálva,  
Sirassatok engem szülőföld virága.  
Zengő fenyveserdők, reménysóhajítások  
Nem kívánok ennél szebb lélekharangot  
KÖNYE DEZSO.

Terjessze és olvassa a  
„MURAVIDÉK“-et



**A hármas koalíciós kormány** beadta lemondását, melyet a király elfogadott, egyben megbízta az ügyek vezetésével míg az új kormány kinevezetik. A kormány bukását Davidovics magatartása okozta, aki a Zág-rebberrel való megegyezést kívánta. A radikálisok pedig azt mondják, hogy a Davidovics párti miniszterek panamáztak s ez okozott nézeteltéréseket. Radikális-Klerikális-Muzulmán kormány alakítása van előtérben, mely a sürgős törvényeket letárgyalná s csak azután vezetné az új választásokat.

**Németország** hadisarcának fizetési lehetőségét az összes szövetséges hatalmak hangoztatják, míg Németország ennek ellenkezőjét állítja. A tárgyalások folynak.

**Magyarország** kormányátalakítás előtt áll, amennyiben Pesthy igazságügyi miniszter le akar mondani s ezzel részleges kormányválság áll be. Ezt a helyzetet Gömbös hadügyi államtitkár politikájának tulajdonítják.

**Lengyelország és Románia** barátsági szerződést kötött, melynek tartalmát Oroszország ellen irányulónak vélik.

**Olaszország**, a fasiszta uralom teljes megszervezettsége után, megszűnt parlamentáris állam lenni. Az utolsó parlament feloszlott, s a fasiszta diktatura teljes egészében érvényesíti hatalmát.

**Kína** új köztársasági kormánya az összes állami intézményeket saját kezébe veszi, s mindenhol kizárólag kínai embert állít. Most még kis terrorral dol-

gozik az új kormány, de ezen utjáról ő maga is mielőbb le akar térni, hogy a teljes demokratikus köztársaság útjára térjen.

**A délamerikai feszültség**, Bolivia és Paraguay között még korántsem csillapodott le. A békéltető bizottságban az Egyesült államokon kívül az összes délamerikai államok részt vesznek.

**Ausztriából** kiutasították Lukács György volt magyar népbiztost és egyik társát, kik Kun Béla Ausztriába való érkezését elősegítették.

## HIREK.

— **Törvényszékek** Murszka Szobotában és járásbírósnak Gornja Lendaván való felállításáról a „Hivatalos lap” 1928. dec. 22. 119. száma a 400. rendelkezés alatt megjelenti „Törvény az SHS állam bíróságainak felállításáról” intézkedik. Eszerint a törvényszék körzetébe a D. Lendava, Gornja Lendava, Gornja Radgonja, Ljutomer, M. Szobota és Ormozs járásbíróságai tartoznak — Gornja Lendavai járásbíróshoz tartoznak: Borecsa, Dolics, D. Szlavecsi, Fiksinci, Gornja Lendava, Gornji Szlavecsi, Kovacseveci, Krascse, Ocínje, Pertocsa, Poznanovci, Proszecsa vasz, Radovci, Rogasovci, Ropocsa, Szerdica, Szotina, Szv. Jurij, Trtkova, Vadarci községek.

— **Hivatalos lap** 121. száma, 1928. dec. 28.-áról a 402. számú rendelkezés alatt hozza az új adótörvény végrehajtási rende-

tét, mely 1929. jan. 1.-én lépett életbe.

— **Utonállás.** Bohár Kálmán macskovci és Rituper dankovci legények fenyegetéssel és erőszakkal elvették Csahuk Istvántól és Vütek Vilmostól, a macskovci-otovci uton 50 kg. csempészett cukrot. Bohárt már bezárták a m. szobotai fogházba, míg Ritupert még keresik.

— **Az első hó** jan. 2.-ára virradóra mégis megérkezett. A találgatások, hogy ezen a télen hó nem fog esni, nem váltak be.

— **A nőegylet mulatsága.** A murszka-szobotai izraelita nőegylet január 12.-re tervezett mulatságát a közbejött akadályok miatt kénytelen volt elhalasztani. Az újabb határidőt meghívó és hirdető utján fogja az egylet a közönség tudomására hozni.

— **Eljegyzés.** Schöck Lujzikát Murszka Szobotáról eljegyezte Horváth Feri Bácska Topola. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **A régi polgári kör** új szabályrendelete a főispán úrtól jóváhagyva visszaérkezett. Kértenek a régi tagok f. é. jan. 5.-én este 8 órakor a Bánfi-féle vendéglőben (a Péterka-féle vendéglőben) megjelenni. Az új választmány megválasztása és esetleges indítványok megbeszéléséről lesz szó. Ha bárki meghívást tévedésből nem kapott volna, ez uton van meghívva.

— **Magyarországon** a földművelésügyi miniszter kötelezővé tette minden község részére a rádió bevezetését. Ezen az uton minden község minden nap megkapja hivatalosan a tőzsdei árat minden nemű gazdasági ter-

ményre vonatkozólag, hogy így be ne csaphassák az eladásoknál. Egyben pedig gazdasági előadások is tartatnak.

— **Lapzártakor** értesültünk, hogy a helybeli Mura sportklub febr. 2-án este a Dobrai-szálló összes termeiben elsőrangú álarcos bált rendez dzsesz-bend zenével. A műsor igen érdekesnek és változatosnak ígérkezik, amire már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Nyomor elől** a halálba menekült Meda Zóra beográdi 33 éves asszony, kit férje elhagyott (Olaszországba szökött.) Keresett alkalmazást mindenfelé, de kapni nem tudott és ezért megmérgezte magát.

— **Fogadásból** egy mosztári napszámos megivott félliter pálinkát. Nagy kínok között alkoholmérgezésben meghalt.

— **A híres munkástszerető** Ford harminc százalékkal emeli az üzemét. Harmincezer új munkást vesz fel. Ezentúl ahol 5 ember dolgozott egy-egy tárgyon, 6 ember fog dolgozni. Minden munkás hetenként két napi szabadságot kap, amelyet bármikor kivehet két hetenként. Az éjjeli munkát kiküszöböli, mert a munkások éjjel után kisebb teljesítőképességűek. A gyár naponta teljesen kész 8750 drb. autót szajaszt ki a műhelyekből.

— **Sándor József** romániai magyar szenátor és Mosoiu tábornok politikai ügyek miatt összeveszttek, mert Sándor József meghazudtolta Mosoiu-t és ezt esküvel bizonyította, Mosoiu megsértve érezte magát s két megbízottját küldte Sándorhoz elég-

## Tévedés.

— Borbály. —

A tavaszi játszi sugaraitól körülvéve az örökké jókedvű Bálint fűtyörésze tartott Tüziékhez, hogy Katust elkísérje a szomszédságba Máli nénihez. Néha-néha hamiskásan mosolygott befelé, ha arra gondolt, hogy annak a látogatásnak már a múlt héten kellett volna megtörténni, s milyen rögtönzött, de alapos fejmosást fog most kapni, — abból a csókratermett cseresznye alakú kis szájából, hogy fognak a nefelejtshöz hasonló szemek a tenger zöld szívéhez hasonlók lenni, — hát bizony egy kicsit elkonyódott, ha mindezt végig gondolta.

Felülkerekedvén a jobbik énje, jókedvűen csengetett a rácsos kapun. A szobalány kijelentésére, hogy a nagyságos asszony ebédutáni álmát alussza, a kisasszony meg kézimunkázik, belépett az előszobába, honnan kabát, kalap, bot hátrahagyásával kopogott a szalon ajtaján. Katus meglepetve s kissé duzzogva tekintet fel, de Bálint, mint akinek rendben van a szénája helyet foglalt.

— Katus, az idő gyönyörű, most megtarthatnánk a múlt héten elmaradt sétánkat!

— Miféle sétánkat? — én nem tudok semmiféle elmaradt sétáról!

— A múlt hétre terveztük, hogy átmegyünk kettesben Máli nénihez, de sajnos akkor én halaszthatatlan okok miatt nem jöhöttem.

— Jó, jó ismerem már az ilyen halaszthatatlan okokat, amelyek nem engedik, hogy ide eljőjőn, de Mariskákhoz már-már igen.

— Ugyan Katus csak nem gondolja, hogy a maga kedves, otthonias jelenléte és Mariska felületes, divatáról álmodozó, udvarlókat számláló jelenléte között nem tudok különbséget tenni? — ezt maga sem gondolhatja komolyan! — s szeretettel csókolta meg a Katus selyemmel babráló kezét.

— Nem kell itt semmit sem gondolkodni, amikor láttam, hogy Mariskával lépett ki a kapujukon. Azt hiszik én minden ménséggel beérem, hogy én semmit sem látok? Kár ezért hazudozni, kibúvókat keresni!

— Nézze Katus, egyáltalán nem vagyok hazugságra szorulva, kibúvóra meg csak nem is gondolok, — de

megmondtam szépen, hogy jöhöttem, miért nem elégszik meg ennyivel, miért nem hisz nekem, miért nem bízik egy kicsikét bennem? s a pajozás jókedvűen lassan helyet adott a szomorúságnak Bálint vonásain.

— Mert magának nem lehet hinni, mindig mást mond, mint amit tesz, — tolytatta Katus egyre jobban neki melegedve. — Elmegy más lányokhoz udvarolni s nekem azt mondja, hogy halaszthatatlan dolgai vannak. Ha magának ez halaszthatatlan, nekem halaszthatatlanul meg kell mondanom, hogy legokosabb, ha békén hagyjuk egymást ezután s sajnálom, hogy eddig hinni tudtam magának!

— De Katus, igazán nem érdekes ezért a semmiségért ennyire felizgulni.

— Úgy, magának az semmiség, ha az egyik lánynak tett ígérte nem váltja be azért, hogy a másikkal mulathasson addig.

— Nézze Katus, ne kínozzon, igazán nem érdemlem meg, nem lettem volna Mariskáéknál, de a Mamája lefórázta a kezét s a cseléd átjött értem, hogy kössem be, — azután

meg nem szaladhattam rögtön el, — s mint aki indulni készül lassan felállt Bálint lehajtott fejjel, hogy az arcán visszatükröződő fájdalmát némileg elrejtse a lánynak reátapodó, kutató pillantása elől.

— Igazán ennyi volt az egész? — kérde Katus némileg megengesztelve.

— Persze, hogy ennyi, tudhatná, hogy a szavamat be szoktam váltani, hacsak valami nyomós ok közbe nem jön.

— Tévedtem Bálint, ne haragudjon, — s pajkosan arcui csókolta, — de talán indulnánk Máli nénihez!

— De ez a legutolsó tette remélem nem volt tévedés? — kérde Bálint miközben közelebb lépett a lányhoz.

— Nem, ez nem volt tévedés, elég jól tudom mit csináltam.

— Hála Isten, hogy még manapság is fordulnak elő tévedések s vissza adja a csókot. Öt perc múlva ismét tévedhetne, — mondja Bálint.

— Nem gondolja, hogy egy kicsit drágán fizetné a tévedéseimet? Ha maga adja a jutalmat is akkor nem, — de gyerünk már, — s kart karba öltve, kacagva indultak kifelé.



tétel adás kérése végett. Sándor szenátor hajlandó magvívni vele.

— Egy budapesti ügyvéd dr. Mandics Milán a karlovcii pátriarchustól a békeévekben megtartott görögkeleti egyházak zárdapőreért másfél millió dinár honoráriumot követel. A budapesti Kuria megítélte a követelést.

— Görög kommunista matrózok el akartak egy tenger alattjárót most ime már másodszor sülyeszteni, de megmentették őt, bár erősen megrongálódott. Ötven kommunista matrózt letartóztattak. A kommunista szervezeteket felosztatja a kormány.

— Zágrebben negyvenkét nap alatt nov. 14.-től Szilveszterig kilencvenszer koboztak el újságokat. 31-szer a horvát parasztpárt hivatalos lapját a Narodni Val-t.

— A pénzügyminiszter a dohányjövédéki províziót négy százalékról ötre emelte fel. A dohányárosok örülnek.

— A gyémántnak olcsóbodni kell, mert Délafrikában Namaqua-földön igen gazdag gyémántmezőket találtak.

— Londonban egy vastag aszfaltburkolatu uccában gázrobbanás történt a kocsi út alatt, amelytől uccahosszat a aszfalt nagy lemezek romhalmazává alakult.

— Az olaszok a szlovéneket üldözik. Mielőtt Bregaut letartóztathatták volna, amiért Görzben lelőtte Kogelj rendőrügynököt, öngyilkosság tisztára magánérdekű és ügyű volt, az olasz hatóságok mégis összefogatják a tiroli szlovéneket és elzáratják őket azért, mert összeesküvők, kommunisták. Egy Kemperle nevű szláv újságíró is azért tartóztatnak le, mert az autójában 48 brauning töltényt találtak. A szégyen szerencsétlenek nem is ismerik egymást, soha eszük ágában sem volt összeesküvést szervezni, ütlik-verik, vallatják őket. Valódi inkvizíció van ellenük. Mikor fog már megszűnni a politizálás és az ellenségeskedés?

— Szadlony Mihály december 20.-án összeszurkálta Szadlony Dánielt, mert két évvel ezelőtt amidőn nála volt alkalmazásban állítólag adós maradt a bér egy részével. Az összevissza sebzett embert egy erdei szakadékba dobta, hóval befedte úgy, hogy az ott megfagyott. A pénzt nem rabolta el és tagadja a gyilkosságot.

— Azért nem szabad haragudni, ha a lámpával megvilágítják az embert az uccán. Csak a rossz ember szeret a sötétben bujkálni. Mátuzovics Marijánt stitári lakost megvilágította Gepert Sztipó, mire az előbbi késsel támadott megvilágítójára. Gepert botjával védekezett és oly erővel csapta fejbe, hogy rögtön meghalt. A bíróság három havi börtönre és tízezer dinár lefizetésére ítélte el.

— Hihetetlen! Last Ervin dr. Bécsben megfiatalítja az arcbörtény sugarakkal.

— Nem helyes! A perzsai parlament elfogadta a törvényt, amely megtiltja a fez viselését és a kalap viselését írja elő Turbánt sem szabad viselni, pedig a ruházatkódással senkinek kárára nincsenek a perzsák.

— Vámcsalás történt okirathamisítással Szubotícán. Egyik női kalapgyár, Magyarországból hét láda félselyem szalagot rendelt, de a vámdéklarációban kréttaport írtak. A büntetés egy millió dinárnál több lesz.

— A múlt évi sikkasztások Romániában meghaladják a kétszázmillió lejt. Két panama volt a legkiadósabb: Monitorul Oficial és a hadsereg egészségügyi intézete. Mindeniknél csakélyke nyolcvan millió lejt lett elsánszrozva. A szenvedő fél mindig az állam (a nép) volt. Nem csodálhatná senki sem, ha egy ilyen tolvajra ráakadna a nép szeme és a keze.

— Rettentő és vérengzések voltak Berlinben. Frakkos autobuszos banditák kétszer egymás után betértek hirtelen egy korcsmába, ahova a „Hamburgi Ácsok”, egyesületi tagjai szoktak járni. Azokat egyszerűen botokkal késsekkel, revolverekkel kiirtották azután az autobuszaikra rohanva elrobogtak. A rádió hallgatókkal ellátott rendőrök, bár szonnal ott termettek, mind a két esetben hűlt helyüket találták. Efféle dolgok a régi jó világban még sem voltak s érhetetlen, miért nem szeretik az emberek embertársaikat, amidőn mindenik tudja, hogy úgy sem élnek sokáig azt a néhány pernyi együttélést is megkeserítik.

— Veréstől is meglehet némulni. Apaťinban Francia János benyitott egy korcsmába, ahol egy nagyobb társaságnak huzta a cigány. Francia leácsizta őket s más nótát parancsolt, mire a társaság annyira helyben hagyta, hogy órákig eszméletlenül feküdt a földön. Amikor magához tért nem tudott beszélni.

— A délsarki kutató Byrd kapitány az expedíciójával a Bálna öböljéig jutott. Most ott melegebb idő van; (juliában nálunk melegebb az idő) és ezért a jégzóna lejebb, a déli sarkhoz közelebb vonult. A főhajó amint ők nevezik: bázishajó nem képes a zajló jéghegyek miatt az öbölbe menni és ezért Byrd repülőgéppel fog a bázis hajóról felszállni s a zátonyok között utat keresni a legdélibb, hajóval elérhető főszálláshoz. Ott lesz az élelmiszer raktár felépítve, csak innen fog Európán a délisarokra repülni és talán vissza.

— A spanyol járvány. Észak Amerikából Európába lett hurcolva. Berlinben egy-egy nap százötvenen betegszenek. A kórházak telve vannak. Ez a járvány keleti irányban terjed s nagyon valószínű, hogy ide is eljön. A közlekedési eszközök emelkedésével a járványok gyorsabban és nagyobb területekre fognak kiterjedni. Ott nem nagy a halálessetek száma; de nem lehet tudni, hogy külső okok miatt nem fog-e a mérgező, sejtpusztító hatása fokozódni.

— Racics Punisa bűnügyét a pravoszláv karácsony után fogják tárgyalni. A vádirat előre megfontolt gyilkosságról szól.

— Mary hercegnő a családjához Yorkshirebe (jorksi-be) utazott, mert az angol király ismét jobban van.

— Franciaországban megszünt a haditörvényszék és helyébe polgári elnökkel katonai törvényszék lépett.

— Sikkasztás. Csak másfél millió sillinget sikkasztott Grabner Károly a Fortuna biztosító társaság igazgatója Bécsben. Letartóztatták.

— Kennibál törzsek megesszik egymást. Ausztriából jelentik a hittérítők, hogy találtak két Guineai pápua törzset, melyek között a nyájak miatt háború tört ki. Ez a két törzs a Goro és Morigotörzs. A csata úgy végződött, hogy mindegyik törzs a másik elesett embereit megezte. Most angol katonák mentek közibéjük rendet csinálni. A főembereket pedig elfogták s börtönbe vitték őket.

— Tüntetés. képmutatás vagy valóság? Coolidge az Egyesült Államok elnökének fia „John” az egyetemi diploma megszerzése után egészen kis hivatalt vállalt vasuti írnok lett. A menyasszonya is végezte az egyetemet. a diplomás nő anyjánál van, főz. Bizonyára van annyi vagyonuk, hogy ezt is megtehetik.

## ÉRTESÍTÉS.

Tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy Puoncin a Kűzmics-féle vendéglőt átvettem és azt január 13.-án megnyitom. Kérem szíves pártfogásukat. Elsőrendű italról, ételről és zenéről gondoskodva van.

Tisztelettel:  
KOLOSSA MIKLÓS.

## Kocsist

(konvenció) felfogad január elsejétől MATZENAUER FRIGYES proszenjakovci gazdasági intézősege.

## Több öl bükk hasáb

és furkó, korai vágás eladó. Írásbeli ajánlat kérietik Gazdasági intézőség Prosenjakovci címre.

## Bucsuzó.

Az idő rövidsége miatt sok ismerősömtől, barátomtól nem tudok másképen bucsuzni, fogadják ezuton leghálásabb üdvözlétemet.

IVAN GÖNTÉR  
Velika gostilna  
Prelog Medjimurje.

Društvo „MEŠČANSKI DOM”  
v Murski Soboti.

## Vabilo.

Veliki župan mariborske oblasti je odobril naša pravila, ki so bila sprejeta na svoječasnem zborovanju, vsled tega si dovoljujem Vas vljudno povabiti na

## USTANOVNI OBČNI ZBOR

ki se vrši v soboto dne 5. januarja 1929. ob 8 (20) uri zvečer v posebni sobi gostilne g. BANFI v Murski Soboti, (preje gostilna Peterka).

### DNEVNI RED:

- 1.) Volitve občnega odbora,
- 2.) Slučajnosti.

Vabijo se zlasti vsi gg. člani starega „Polgárikör”, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Za Pripravljalni odbor društva „Meščanski dom v M. Soboti”

GUSTAV DITTRICH l. r.

# K I N O

v MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 6. januarja  
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

## ISTOK I ZAPAD

Drama jedne romantične ljubavi u 6 činova.

V nedeljo 13. januarja

## 3 poštena lopova

Pustolovni film u 8 činova o onima, koji su pošli da traže zlato.

U glavnim ulogama:

George O'Brien, Olive Borden, J. F. Macdonald, T. Santschi, Fr. Campeau.

VSTOPNINA: I. prostor 12 D., II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulátorokat töltésre elfogad.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.



## TORMA.

## A szakszerűtlen gyógykezelés.

A páciens azon orvosprofesszor ural találkozik az uccán, aki négy év előtt gyomorrákot konstatait rajta és megígérte, hogy már csak pár hónapig élhet.

„Ismer-e professzor ur? Négy év előtt azt mondta nekem, hogy a gyomorrákkal már csak néhány hónapig élhetek?”

„Micsoda? és maga még ma is él? Hm, hm. Az csak úgy lehetséges, hogy nem lett szakszerűen kezelve.”

## GAZDÁLKODÁS.

## Posta.

Roposa Ferenc G. Szlavecsi.

Kérdés. Mult ősze bevettem kellően megmunkált, kb. 2 kat. hold földemet búzával, melyet szuperfoszfáttal műtrágyáztam s tavasszal bevettem lóhermaggal. A búza nagyon szép lett, fizetett is jól, de a tarló lóherén nem volt látszatja, hogy a műtrágya valamit érne, ellenkezőleg, színe sárgás volt és fejletlen. Megjegyzem, hogy a műtrágya nem volt a buza, hanem lóheréé érdekében szórva. Van-e mód arra, hogy még pótlólag segítsek a lóherén, esetleg más műtrágyával-e, mikor, milyen és mennyivel?

Felelet: Kérdésére a feleletet megadni nehéz és pedig azon egyszerű oknál fogva, mert nem tudom, hogy a szóbanforgó parcellának milyen a talaja, milyen mély rétegű, milyen a fekvése, mikor volt rajta utoljára lóhere, mennyi és hány százalékos szuperfoszfátot használt, hogyan juttatta azt a termőrétegbe, jó volt-e a szuperfoszfát és milyen lóhermaggal vetett, milyen volt az időjárás stb. stb. Mégis, hogy a baj okát felismerhesse, következőkben adok feleletet: Előre kell bocsátanom, hogy a mult évi szárazság nem volt alkalmas a foszfor feloldására, a várt eredmény talán azért maradt el? Hogy a búzában volt látszatja, az onnan van, hogy a téli nedvesség által feloldott foszfor használt neki, míg az oldatlanul maradt a lóherének nem használható. Kérdés azonban az is, hogy nem-e éppen csak annyi szuperfoszfátot szórt el a két holdra, amennyi foszforra éppen csak a búzáknak volt szüksége. Két kat. holdra kell a mi viszonyaink szerint 400 kg. (160/0) szuperfoszfát, hogy a kellő eredményt elérhessük. Ha ennyit vagy legalább is 300 kg.-ot szórt volna a két kat. holdra, ha egyébként jó erőben van a földje, akkor az eredmény nem maradhatna el, feltéve, hogy talaja nem túlságosan mészszegény, s ha a műtrágyát elég mélyen juttatta a földbe alászántással, vagy vetés előtti boronálással. Lehet, hogy a szóbanforgó parcella nagyon lejt, s ha hirtelen eső lemosta a földbe a nem mélyen juttatott műtrágyát. — Lóherének van az u. n. *untság* sajátsága is, amely szerint egy és ugyanazt a parcellát megünja a ki nem cserélt mag, s csak 5-6 év elteltével vehető ismét arra a parcellára. Nincsen-e jelen esetben ez a baj?

Mindezekből következtessen most, hogy a hibára rájőjön. Különben pe-

dig, ha lóhere érdekében akarta alkalmazni a műtrágyát, különösen, ha talaja homokos illetve kavicsos, akkor használt volna vagy csontlisztet, vagy pedig Thomas-salakot. E két fajta műtrágya foszfor-tartalma vízben nem oldódó, lassan ható s inkább tápanyag felraktározására szolgálnak a nem mészhányos talajban.

Lóherének holdanként (1600 négy-szögöl) kb. 23 kg. foszforsavra és 70 kg. kálira van szüksége. Vagyis átszámítva a szuperfoszfátot és a 40%-os kálisót kat. holdanként 150-200 kg. szuperfoszfát és 120-180 kg. kálisó szükséges. Nagyon meghálálják a lóherék a mésszel való trágyázást. Ha elegendő, azaz a fentieknek megfelelő szuperfoszfátot szórt el mult ősze búza alá, akkor most csak kálisót vegyen, s kora tavasszal egyenletesen szórja el és rétboronával boronálja be. (Ha nincs rétboronája, a gazdasági egyesületnek van, ha tagja az egyesületnek, [csekély díjazás mellett megkapja tőle.) Az esetben, ha talaja *mészen szegény*, (ezt következőképp tudja megállapítani: öntsön arra a földre, a parcella két-három helyén, két végén és közepén egy kis sósavat, ha nem pezseg sósav alatt a föld, akkor talaja mészszegény, s minél erősebben pezseg, annál több benne a mész) adjon neki holdanként még 5-12 métermázsza mészpórt (ára a gazdasági egyesület révén 13 Din. mázsánként, ab feladó állomás), száraz időben elszórva (nem harmatos lóherére!) s a kálisóval egyidőben boronálja be. Így nem csak megerősödik a lóheréje, de a műtrágyát 2-4-szeresen is megfizeti a jobb termés, feltéve, hogy elegendő mély a termőréteg. KÜHÁR.

## Szerkesztő üzenetei.

Az író uraknak a mult évi buzgó működésükért hálás köszönetet fejezi ki és boldogabb új esztendő kíván a lapfűzős és a szerkesztő.

Borhály. Kis javítással a közeli jövőben meg fognak jelenni.

## Bérbe adó

## vágóhid

teljes felszereléssel. Bővebbet özv. VUKÁN ISTVÁN-NÉNÁL Zenkovcén.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

## KERESKEDELEM.

## Áru:

M. SOBOTA, január 4.

|         |             |      |         |
|---------|-------------|------|---------|
| 100 kg. | Buza        | Din. | 255—    |
| „ „     | Rozs        | „    | 255—    |
| „ „     | Zab         | „    | 250—    |
| „ „     | Kukorica    | „    | 325—    |
| „ „     | Köles       | „    | 225—    |
| „ „     | Hajdina     | „    | 225—    |
| „ „     | Széna       | „    | 110—150 |
| „ „     | Bab cseres. | „    | 600—    |
| „ „     | vegyes bab  | „    | 450—    |
| „ „     | Krumpli     | „    | 85—     |
| „ „     | Lenmag      | „    | 500—    |
| „ „     | Lóhermag    | „    | 2800—   |

M. SOBOTA január 4.

|              |      |     |      |       |
|--------------|------|-----|------|-------|
| 1 kg.        | III. | II. | I.   | prima |
| Bika         | 7.—  | 8.— | 8.50 | 8.75  |
| Üsző         | 7.—  | 8.— | 8.50 | 8.75  |
| Tehén        | 3.—  | 4.— | 5.—  | 6.—   |
| Borjú        | —    | —   | —    | 12.—  |
| Sertés       | —    | —   | 15.— | 16.—  |
| Zsir I-a     | —    | —   | 29.— | 32.—  |
| Vaj          | —    | —   | —    | 35—45 |
| Szalonna     | —    | —   | 25.— | 28.—  |
| Tojás 1 drb. | —    | —   | —    | 1.25  |

## Pénz.

|                   |        |             |
|-------------------|--------|-------------|
| 1 Dollár          | = Din. | 55.90       |
| 1 Pengő Budapest  | = „    | 10.—        |
| 1 Schil. Bécs     | = „    | 7.99        |
| 1 Kor. Praga      | = „    | 1.67        |
| 1 Lira            | = „    | 2.46        |
| Zürichben 100 Din | =      | 9.135 sfrk. |

## Részes molnár,

jó gyakorlattal, önálló munkás, esetleg ellátással felvétetik február 1.-re.

## Kéthetemes henger,

jókarban lévő „Ganz“, megvételre kerestetik. Ajánlatok igények megjelölésével „Kühär malom Puconci“-ra küldendők.

## Rádiók

Rádióalkatrészek

Lámpák, Batteriák

Puch

Biciklik

Motorkerékpárok

jutányosan kaphatók

**Nemecz János**

vas és gépkereskedésben  
**Murska Sobota.**

## Két butorozott szoba

kiadó. Bővebbet özv. Dr. GEIGERNÉNÁL Murska Sobotán.

## Občinska hranilnica v Murski Soboti

razpiše mesto

## blagajnika ter knjigovodje.

Za prvo zahteva potrebno garancijo.

Za drugo popolno kvalifikacijo.

Prošnje je vlagati do 15. januarja.

Natančnejše podatke daje gornja hranilnica.

## KMETOVALCI!

GNOJITE VAŠA POLJA IN PAŠNIKE Z APNOM!

97 do 100% no

ogljikokislo apno

je rastlinam za uspešno rast neobhodno potrebno.

97 do 100% no

ogljikokislo apno

je izvrstno sredstvo za izrabljanje in izboljšanje zemlje

97 do 100% no

ogljikokislo apno

pospešuje učinek dragih umetnih gnojil, da jih rastline čim najbolj izkoristijo

97 do 100% no

ogljikokislo apno

najfinejše zmleto, dobavlja točno in najceneje

**EUGEN in ARNOLD HEIMER**  
MURSKA SOBOTA.